

ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань захисту майнових та немайнових прав
внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих
внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти
України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

04 грудня 2024 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про захист житлових прав мешканців місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі – Комісія) продовжує свою діяльність з удосконалення чинного законодавства та державної політики щодо захисту прав, в т.ч. житлових, офіційно зареєстрованих 4,6 мільйонів внутрішньо переміщених осіб для належного задоволення їх потреб та інтеграції у громади.

За результатами виїзних засідань Комісії, Робочої групи Комісії щодо шляхів вирішення проблеми забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, обговорень питань та відвідування місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб під час Парламентсько-громадського Форуму “Посилення захисту прав внутрішньо переміщених осіб” у Хмельницькій області
Комісія в и р і ш и л а:

1. Звернутися до Прем’єр-міністра України з пропозицією надати доручення обласним, Київській міським державним (військовим) адміністраціям:

1.1. посилити роботу щодо формування фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, проведення інвентаризації об’єктів нерухомості та визначення наявних приміщень, що можуть бути приведені до придатного для проживання стану, а також забезпечення внутрішньо переміщених осіб доступним житлом з урахування потреб, спроможностей та критеріїв вразливості, в т.ч. з використанням механізмів державно-приватного партнерства;

1.2. визначити резерв місць тимчасового проживання (вільних ліжко-місць) для розміщення евакуйованих внутрішньо переміщених осіб, в т.ч. осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а також довести кількість ліжко-місць та приміщень резерву до військових адміністрацій тих областей, звідки здійснюється евакуація;

1.3. з метою покращення умов проживання та забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб на території областей (міст) протягом місяця провести комплексний моніторинг місць тимчасового проживання (далі - МТП) та інших об'єктів, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, а саме: моніторинг стану, облаштування, кількості мешканців та вільних ліжко-місць у МТП та інших об'єктах, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, які не увійшли до переліку місць тимчасового проживання ВПО згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930, та проінформувати Комісію про:

- поточний стан об'єктів, включаючи умови проживання, безпеку, доступність медичних та соціальних послуг;

- виявлення кількості мешканців та наявних вільних ліжко-місць для планування розміщення нових внутрішньо переміщених осіб;

- визначення потреб у модернізації та облаштуванні відповідних об'єктів для приведення їх у відповідність до вимог Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930;

- стан дотримання вимог пункту 7 Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 щодо укладення (наявності) договорів користування приміщеннями місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб з мешканцями МТП;

- стан облаштування МТП та інших об'єктів, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, які не увійшли до переліку місць тимчасового проживання ВПО, їх відповідності вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «*Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення*» та здійснення заходів з облаштування місць загального користування, санітарно-гігієнічних приміщень та приміщень, у яких облаштовані ліжко-місця, для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

1.4. у разі виявлення за результатами моніторингу, проведеного відповідно до пункту 1.3. цього рішення, об'єктів нерухомості, відремонтованих (модернізованих, реконструйованих, побудованих) за кошти міжнародних або національних гуманітарних, благодійних організацій для забезпечення проживання внутрішньо переміщених осіб, які не включені до переліку місць тимчасового проживання ВПО згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930, розглянути можливість здійснення заходів щодо включення таких об'єктів до переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб та забезпечення безоплатного їх проживання;

1.5. за результатами моніторингу, проведеному згідно пункту 1.3. цього рішення Комісії, розробити комплекс заходів щодо покращення умов проживання в МТП та інших об'єктах, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, які включатимуть:

- забезпечення необхідного рівня матеріально-технічного облаштування;
- підвищення рівня доступності медичних, освітніх та соціальних послуг;
- забезпечення правової підтримки та інформування внутрішньо переміщених осіб щодо їх прав та обов'язків;
- впровадження механізмів регулярного контролю та звітності щодо стану відповідних об'єктів;
- розселення внутрішньо переміщених осіб у інші МТП, що відповідають вимогам Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930, або надання житла з фондів тимчасового проживання чи соціального житла;
- забезпечення укладення (наявності) договорів користування приміщеннями місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб з мешканцями МТП;
- облаштування МТП та інших об'єктів, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи, які не увійшли до переліку місць тимчасового проживання ВПО, забезпечення їх відповідності вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» та здійснення заходів з облаштування місць загального користування, санітарно-гігієнічних приміщень та приміщень, у яких облаштовані ліжко-місця, для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

1.6. розглянути можливість підготовки програм відшкодування відсотків по житловим кредитам для внутрішньо переміщених осіб, які мешкають на території відповідних областей (міст);

1.7. посилити інформування громадян України про місця тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб, їх розташування, кількість вільних місць, стан об'єктів, в т.ч. шляхом оновлення та розширення інформації на офіційних веб-сайтах обласних (Київської міської) військових адміністрацій інтерактивної мапи з інформацією про ці об'єкти (у разі відсутності інтерактивної мапи – розглянути можливість щодо її утворення та внесення актуальної інформації про вищевказані об'єкти);

1.8. здійснити оцінку потреб ВПО та приймаючих громад відповідних областей (міст) у сфері зайнятості і працевлаштування та розробити комплексні програми сприяння зайнятості та перекваліфікації внутрішньо переміщених осіб та/або забезпечити оновлення існуючих програм з урахуванням результатів оцінки потреб ВПО та приймаючих громад, що включає співпрацю з місцевими підприємствами та навчальними закладами, щоб забезпечити внутрішньо переміщених осіб актуальними на ринку праці навичками, враховуючи особливості економічного профілю регіону.

2. Для забезпечення прав маломобільних груп населення на безбар'єрне середовище у МТП та, враховуючи як неможливість конструктивної адаптації під

вимогу інклюзивності та доступності приміщень усіх МТП, так і обмеженість фінансових ресурсів на відповідне облаштування, запропонувати Прем'єр-міністру України доручити відповідним міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади:

2.1. встановити питому вагу МТП та частку загальної кількості місць в МТП у кожній області (місті Києві), що будуть комплексно пристосовані для розміщення маломобільних груп населення на рівні допустимих стандартів архітектурної доступності (*пандус/підйомник або рампа, санвузол з поручнями, пристосованість кухні, ліфт/мобільний підйомний пристрій по сходах, достатня ширина входів/виходів, приміщень та коридорів тощо*) та для осіб з порушеннями зору, слуху (*контрастне маркування: сходи, прозорі полотна дверей; таблички шрифтом Брайля; світлове оповіщення про повітряну тривогу тощо*);

2.2. визначити перелік МТП, які відповідають вимогам, встановленим у підпункті 2.1. цього пункту;

2.3. покласти відповідальність за таке облаштування/пристосування відповідних МТП на керівників органів виконавчої влади;

2.4. запровадити механізм розміщення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в МТП, які відповідають вимогам, встановленим у підпункті 2.1. цього пункту, за заявами таких осіб або їх законних представників;

2.5. з метою недопущення виселення внутрішньо переміщених осіб з тимчасових об'єктів, придатних для проживання, продовжити встановлений до 1 січня 2025 р. строк для обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій щодо забезпечення разом із органами місцевого самоврядування, міжнародними та національними неурядовими організаціями (за згодою) у межах своїх повноважень приведення житлових умов у місцях тимчасового проживання у відповідність із вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 щонайменше до 1 червня 2025 р.

3. З метою забезпечення належного функціонування місць тимчасового проживання звернутися до Прем'єр-міністра України з пропозицією удосконалити механізм надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб шляхом:

3.1. вжиття заходів для скорочення строків надання компенсації за спожиті комунальні послуги та зменшення відповідної заборгованості бюджетів по наданню такої компенсації;

3.2. внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 261 шляхом запровадження компенсації за житлово-експлуатаційні

послуги, які надаються в приміщеннях МТП, зокрема, прибирання внутрішньо будинкових приміщень та прибудинкової території, виконання санітарно-технічних робіт, обслуговування внутрішньо будинкових систем, обслуговування та придбання палива для генераторів, охорона, прибирання приміщень загального користування, оновлення душових та туалетних кімнат тощо;

3.3. вжиття заходів для забезпечення встановлення власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, засобів обліку спожитих електричної та теплової енергії, природного газу для задоволення власних побутових потреб внутрішньо переміщених осіб, застосування тарифів для населення до вказаних власників (балансоутримувачами) майна у частині задоволення власних побутових потреб внутрішньо переміщених осіб.

4. Кабінету Міністрів України розглянути можливість встановлення працівникам установ, закладів та організацій, на яких покладені функції керівника місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, щомісячної надбавки за роботу з особливими умовами праці за фактично відпрацьований час.

5. Рішення Комісії надіслати Прем'єр-міністру України Д.Шмигалю для вжиття заходів належного реагування та повідомлення Комісії про результати виконання цього рішення, а також заступникам Керівника Офіса Президента України І.Верещук та В.Микиті до відома.

Голова Комісії

Секретар Комісії

П. Фролов

С. Вельможний

